

Міністерство освіти і науки України
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова Вченої ради ІПОДП

проф. М.М. Нагорняк

ПРОГРАМА

комплексного атестаційного екзамену
для атестації бакалаврів за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної форми навчання

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Пояснювальна записка
2. Перелік основних питань
3. Список рекомендованої літератури
4. Критерії оцінювання
5. Академічна доброчесність

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою комплексного випускного випробування є підсумкова перевірка знань студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування».

Програма містить основні питання з комплексного випускного випробування та перелік рекомендованої літератури.

Комплексний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з таких навчальних дисциплін:

1. Теорія та історія публічного управління.
2. Теорія та історія місцевого самоврядування.
3. Державне регулювання економіки та сталого розвитку.
4. Стратегічне управління у публічній сфері.
5. Управління цільовими програмами та проєктами сталого розвитку територій.
6. Електронне урядування.
7. Публічна служба та управління персоналом.

Зміст кваліфікаційних завдань, що виносяться на комплексний державний екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетентностей, що визначені у Стандарті вищої освіти, а також засобах діагностики якості вищої освіти. Комплексний державний екзамен повинен визначати рівень засвоєння студентами матеріалів наведених вище фахових дисциплін, уміння самостійно аналізувати проблемні ситуації та формувати системний підхід до їх розв'язання, активно використовувати набуті знання у своїй професійній діяльності,

Наведений перелік питань, які виносяться на випробування дасть можливість студенту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для випробування.

2. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПИТАНЬ

I. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Розуміння понять «державне управління», «публічне управління».
2. Суб'єкти та об'єкти публічного управління.
3. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами.
4. Парадигма сучасного публічного управління.
5. Аксіологічні засади публічного управління.
6. Демократизація публічного управління.
7. М. Вебер про основні принципи бюрократичних систем.
8. Розвиток ідей публічного управління у першій половині ХХ ст.
9. Розвиток теорії та практики управління суспільством і державою у другій половині ХХ ст.
10. Особливості моделі «Public administration».
11. Основні риси моделі «Public management (Old)»
12. «New Public management» як модель публічного адміністрування: основні риси.
13. Концепція «Good Governance»: сутність, принципи.
14. Розподіл влад як принцип основ конституційного ладу.
15. Трансформації публічного управління.
16. Громадянське суспільство як об'єкт публічного управління.
17. Особливості формування громадянського суспільства в Україні.
18. Представницькі й виконавчі органи місцевого самоврядування та їх повноваження.
19. Взаємодія органів місцевого самоврядування та громадських організацій.
20. Публічна взаємодія держави, економіки і суспільства.

II. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Основні принципи місцевого самоврядування.
2. Методи правового регулювання місцевого самоврядування.
3. Завдання та функції місцевого самоврядування.
4. Система та інститути місцевого самоврядування.
5. Базові теоретичні концепції місцевого самоврядування.
6. Соціально-економічні передумови розвитку місцевого самоврядування.
7. Декларація про державний суверенітет України та її вплив на формування інституту місцевого самоврядування в Україні.
8. Зміст положень про місцеве самоврядування в Конституції України 1996 р.
9. Ратифікація Україною Європейської хартії місцевого самоврядування.
10. Роль та значення Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».
11. Еволюція розвитку міжнародного інституту місцевого самоврядування.

12. Основні види систем місцевого самоврядування у зарубіжних країнах.
13. Англосаксонська (англо-американська) модель місцевого самоврядування.
14. Континентальна модель місцевого самоврядування.
15. Іберійська та радянська моделі місцевого самоврядування.
16. Організаційно-правові форми місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.
17. Структурні та функціональні реформи місцевого самоврядування у зарубіжних країнах.
18. Реформування системи місцевого самоврядування в країнах Європи.
19. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з центральними органами влади в зарубіжних країнах.
20. Сучасні проблеми розвитку місцевого самоврядування в Україні.

ІІІ. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

1. Система державного регулювання економіки та сталого розвитку.
2. Етапи формування та цілі державного регулювання економіки в контексті сталого розвитку.
3. Принципи та функції державного регулювання економіки в контексті сталого розвитку.
4. Поняття ефективності у системі державного регулювання економіки.
5. Державне прогнозування економіки та сталого розвитку.
6. Роль та значення стратегії сталого розвитку країни.
7. Державне економічне програмування та цільові комплексні програми.
8. Макроекономічне індикативне планування економіки та сталого розвитку.
9. Система механізмів, форм і методів державного регулювання економіки в контексті сталого розвитку.
10. Правові методи у системі державного регулювання економіки.
11. Адміністративні методи державного регулювання економіки.
12. Економічні методи державного регулювання економіки.
13. Моделі державного регулювання економіки в контексті сталого розвитку.
14. Характеристика об'єктів державного регулювання економіки.
15. Організаційний механізм суб'єктів державного регулювання економіки.
16. Методи і засоби державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
17. Механізми державного регулювання інвестиційно-інноваційною діяльністю.
18. Заходи державного регулювання ринком агропродовольчої продукції.
19. Засоби державного регулювання розвитком галузей промислового виробництва.
20. Заходи державного регулювання розвитку конкурентоспроможності та якості продукції промисловості.

IV. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ

1. Роль та сутність стратегічного управління.
2. Рівні стратегічного управління у публічній сфері.
3. Формування та реалізація державних цільових програм.
4. Формування регіональних стратегій розвитку.
5. Стратегічне планування та управління в територіальних громадах.
6. Етапи формування стратегії у публічній сфері.
7. Стратегічне бачення об'єкта публічної сфери.
8. Місія об'єкта публічної сфери.
9. Технологія SWOT-аналізу.
10. Бенчмаркінг (порівняльний аналіз об'єктів публічної сфери).
11. Характеристика концепцій життєвого циклу, які враховуються в процесі стратегічного управління.
12. Обґрунтування необхідних перетворень за моделлю організаційного розвитку Л. Грейнера.
13. Концепція управління життєвим циклом організації І. Адізеса РАЕІ.
14. Методи формування стратегії.
15. SMART спеціалізація як інноваційний метод стратегічного планування розвитку регіону.
16. Переваги і недоліки методу SMART спеціалізації.
17. Стратегія блакитного і червоного океану.
18. Сутність та особливості стратегічного управління сталим розвитком в публічній сфері.
19. Стратегія сталого розвитку територіальних громад в контексті відповідності 17 Цілям сталого розвитку.
20. Вимоги до системи стратегічного контролю.

V. УПРАВЛІННЯ ЦІЛЬОВИМИ ПРОГРАМАМИ ТА ПРОЄКТАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

1. Види та суть проєкту та цільових програм.
2. Роль проєктів у світовій економіці, зв'язок науки та інновацій, складові екосистеми проєкту.
3. Стадії розвитку проєкту та цільових програм.
4. Дизайн мислення для проєктної діяльності
5. Основні етапи розробки цільових програм та їх характеристики.
6. Структура цільової програми як планового документа.
7. Важливість та ключові аспекти щодо візії, місії, цінностей
8. Система планування проєкту
9. Розробка плану управління проєкту
10. Організаційно-технологічні моделі планування проєктів

11. Оцінка потенціалу масштабування проєкту
12. Динаміка команди. Етапи розвитку команди проєкту
13. Базові поняття про інвестиції та умови залучення фінансування в проєкти
14. Юридичні аспекти, які можуть виникати при розвитку проєкту або цільової програми і в процесі пошуку інвесторів
15. Поняття гранту: визначення, типологія та напрями реалізації
16. Складові елементи грантової заявки
17. Теоретичні засади підготовки презентацій до проєкту
18. Правила успішного пітчінгу.
19. Розбір прикладів наповнення слайдів та структури презентації проєктів.
20. Поняття ризику та невизначеності у проєкті.

VI. ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ

1. Сутнісні особливості електронного урядування.
2. Етапи розвитку електронного урядування.
3. Форми та інструменти електронної демократії.
4. Передумови впровадження е-урядування.
5. Історія виникнення е-урядування.
6. Основні складові е-уряду.
7. Проблема цифрової нерівності в контексті побудови е-урядування.
8. Проблеми та переваги впровадження е-урядування.
9. Взаємодія G2C – «уряд – громадяни», G2B – «уряд – бізнес», G2G – «уряд – уряд».
10. Електронні адміністративні послуги.
11. Визначення електронної демократії, її основні принципи і цілі.
12. Варіанти використання електронної демократії на різних рівнях влади.
13. Електронна демократія та електронне уряд.
14. Електронна демократія: аспекти залучення громадян до управління державою.
15. Законодавче забезпечення розвитку електронного урядування.
16. Зарубіжний досвід правового регулювання е-урядування.
17. Документообіг в електронному урядуванні.
18. Сутність і актуальність е-урядування.
19. Електронне законодавство і судочинство.
20. Електронна ініціатива.

VII. ПУБЛІЧНА СЛУЖБА ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1. Мета, завдання та функції публічної служби
2. Принципи публічної служби
3. Природа і поняття політичної служби

4. Теоретичні засади державної служби
5. Адміністративна державна служба
6. Теоретичні засади муніципальної служби
7. Служба на адміністративних посадах
8. Служба управління персоналом: основні завдання та функції
9. Пошук та залучення кандидатів на вакантну посаду
10. Конкурсний відбір та призначення на посади
11. Професійна орієнтація та соціальна адаптація
12. Основні поняття системи професійного навчання публічних службовців
13. Сучасні методи розвитку публічних службовців
14. Атестація публічних службовців
15. Мотивація публічних службовців
16. Особливості застосування компетентнісного підходу до управління персоналом в органах публічної влади
17. Сутність та вимоги до сучасного лідера
18. Команда, її сутність та особливості розвитку
19. 5 вад у роботі команди за Ленсіоні
20. Формування та розвиток корпоративної культури

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Теорія та історія публічного управління: матеріали до хрестоматії з дисципліни. Івано-Франківськ: ПНУ, 2022. – 8 назв. <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Конституція України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Модернізація галузі науки державне управління в умовах суспільних реформ в Україні : монографія / О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. О. М. Петроє, Л. І. Федулової. Київ : НАДУ, 2020. 552 с. (співавтор – Сурай І.Г.)
5. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с. (співавтор Сурай І.Г.)
6. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 256 с.
7. Suray I. G. Public management: scientific and substantive discourse / Suray I. G. // Public management 2018. № 5 (15)/ P. 236–245. (Copernicus) DOI: 10.32689/2414-0562-

2018-15-5-236-245. URL: http://vadnd.org.ua/app/uploads/2018/11/ilovepdf_com-236-245.pdf

8. Сурай І. Г. Еволюційність парадигмальних змін у публічному управлінні – публічній службі – управлінні персоналом / Реформування процесів публічного управління в сфері освіти та науки України у глобалізаційному та інформаційному суспільстві : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Переяслав, 30 жовтня 2020 р. / за ред. О.І. Пархоменко-Куцевіл. Переяслав, 2020. С. 178–185.

9. Пархоменко-Куцевіл О. І., Сурай І. Г., Аль-Атті І. В. Теорія та практика реформ в Україні: навч. посіб. Переяслав, Кам'янець-Подільський : ТОВ “Друкарня “Рута”, 2021. 188 с.

10. Методологія публічного управління : навч. посіб. / уклад. І. В. Шпекторенко. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с.
http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Methodolohiya_publichnoho_upravlinnya.pdf

11. Сурай І. Г. Адміністрування // Велика українська енциклопедія, т. 1 / упорядник Киридон А. М. К. : Державна наукова установа “Енциклопедичне видавництво”. 592 с. С. 375–376. <https://vue.gov.ua>

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування : аналітичний звіт. Рада Європи. 2021. URL : https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/788/Sociology_Dec_2021_Ukr.pdf

2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». URL : <https://www.president.gov.ua/documents/28097-vr-57>

3. Історія місцевого самоврядування України : навч. посіб. Мальчин Ю. М., Чумак В. А. К. : АМУ, 2017. 88 с.

4. Волошина Я. Місцеве самоврядування : теорії походження та їх реалізація. Теорія держави і права. №3. 2018. С. 117-120. URL : <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/23.pdf>

5. Конституція України : прийнята 28 червня 1996 р. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

6. Місцеве самоврядування в країнах Скандинавії та Балтії : міжнародний досвід. SCL. 2020. URL : https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/720/Ukrainian_finalver_bluebook_compressed.pdf

7. Місцеве самоврядування в Україні : теорія та практика. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю). За заг. ред. Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАА, 2020. 204 с.

8. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. Лелеченко А. П. К. : 2017. 110 с.

9. Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади – 2022. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/buklet-2022-1.pdf>

10. Утвенко В. В. Теорія та історія місцевого самоврядування : навч. посіб. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 234 с.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

1. Національна економіка України: навч. посіб. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2020. 470 с.

2. Державне та регіональне управління : навч. посіб. Бобровська О.Ю. та ін. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 160 с.

3. Державне управління, планування, фінанси : монографія. Бачинська К.В., Марущак В.П., Марущак О.І. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 228 с.

4. Концепція розвитку стратегічних галузей промисловості України. К. : Український інститут майбутнього. 2021. 136 с. URL : <https://uifuture.org/publications/konczepczyia-rozvytku-strategichnyh-galuzej-promyslovosti-ukrayiny/>

5. Модернізація економіки промислових регіонів України в умовах децентралізації управління: монографія. Амоша О.І. К. : НАН України, Ін-т економіки пром-сті., 2018. 300 с.

6. Національна економіка: Підручник. За ред. П. В. Круша. К. : Каравела, 2018. 533 с.

7. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник. Азарова А.О. та ін. Вінниця : ВНТУ, 2019. 181 с.

8. Система публічного управління національною економікою в умовах євроінтеграції: формування та розвиток: Монограф. За заг. ред. Олійник Н.І. К. : НАДУ, 2019. 452 с.

9. Теоретичні основи економічної політики : навч. посіб. Несененко П.П. та ін. К. : ФОП Гуляєва В.М., 2019. 306 с.

10. Чернявська О. В. Національна економіка : навч. посіб. К. : Алерта, 2018. 502 с.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>

2. Якубів В. М., Боришкевич І. І. Практикум з дисципліни «Стратегічне управління у публічній сфері» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2020. 114 с.

3. Курс «Competitive Strategy» // Coursera. URL : <https://coursera.org/>

4. European Agency for Safety and Health at Work. URL: Access mode: <http://www.hsepeople.com/forum/topic/1127>
5. Boryshkevych I., Yakubiv V., Zawicki M. Methods for Evaluation of the Effectiveness Level of the Territorial Community's Development Strategy. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2022. Vol. 9. № 3. P. 28-35. <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.3.28-35>
6. Yakubiv V., Boryshkevych I., Hryhoruk I., Maksymiv Y., Yakubiv R. Strategic perspectives of the development of the personnel management system in Ukraine's modern educational institutions. *Регіональна економіка*. 2022. № 3. С. 62-70.
7. Yakubiv V., Boryshkevych I., Piatnychuk I., Iwaszczuk N., Iwaszczuk A. Strategy for the Development of Bioenergy Based on Agriculture: Case for Ukraine. *International Journal of Renewable Energy Research*. 2020. Vol. 10. № 3. P. 1092-1102.
8. Безена І.М. Нові стратегії розвитку територіальної громади як фактор демократизації місцевої влади в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Том 31(70). 2020. № 1. С. 97-101.
9. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Механізм формування та впровадження стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств : монографія. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2020. 235 с.
10. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Особливості та важливість формування стратегії розвитку для територіальної громади. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2022. Т. 33 (72), № 2. <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.2/21>
11. Бриль М., Врублевський О., Данчева О. Успішна територіальна громада: будуємо разом. Харків: Фактор, 2018. 128 с.
12. Вороніна А.В., Берьозкіна А. Ю. Стратегічне управління : навч. посіб. Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДТУ). Кам'янське : ДДТУ, 2017. 417 с.
13. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 440 с.
14. Довгань Л., Каракай Ю., Артеменко Л. Стратегічне управління : навч. посіб. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 440 с.
15. Іцхак Адізес Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати : книга. К. : Наш формат, 2017. 288 с.
16. Іцхак Адізес. Управління життєвим циклом корпорацій : книга. Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2018. 496 с.
17. Казимир В. В. Моделі та методи стратегічного управління в органах виконавчої влади України : навч. посіб. Чернівці : ЧНТУ, 2018. 151 с.
18. Кравченко О. І. Стратегічне управління у сфері публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. 137 с.
19. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Стратегічне управління»

(навчально-методичний посібник) / укл. Толуб'як В. С., Королюк Ю. Г., Дудкіна О. П., Попович Т. М. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 213 с.

20. Сментина Н. В., Фіалковська А. А. Стратегічне планування місцевого розвитку: навч. посіб. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 244 с.

21. Стратегічне планування в регіонах Європейського союзу. URL : <http://www.cor.eu.int/home.htm>

22. Стратегічне управління та політичне прогнозування в публічній сфері : навч. посіб.; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. публ. політики та політ. аналітики. Київ : НАДУ, 2018. 190 с.

23. Стратегічний аналіз галузі. навчальний посібник / За ред. Лотиш О.Я. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 248 с.

24. Сучасні технології стратегічного управління в умовах євроінтеграції : монографія; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Кузнецової; Одес. нац. екон. ун-т. Харків : ПромАрт, 2018. 184 с.

25. Токмакова І., Дикань В., Зубенко І., Маковоз О., Шраменко О. Стратегічне управління : навч. посіб. К. : «Центр навчальної літератури», 2019. 272 с.

26. Трещов М. М. Концептуальні засади стратегічного управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів : монографія; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ : Монолит, 2018. 307 с.

27. Український медіа-сервер (ЗМІ – преса, радіо, телебачення, органи законодавчої та виконавчої влади). URL : <http://www.vlada.kiev.ua/usm>

28. Чан Кім В., Рене Моборн Стратегія блакитного океану : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 270 с.

29. Щербак Н. В. Стратегічне планування в системі державного управління. *Теорія та історія державного управління*. 2020. Вип. 3(46). С. 52-60.

30. Якубів В. М., Боришкевич І. І., Шматковська Т. О., Якубів Р. Д. Система стратегічного управління персоналом в органах публічного управління. *Вісник Прикарпатського університету*. 2020. Вип. 15. С. 3-6.

УПРАВЛІННЯ ЦІЛЬОВИМИ ПРОГРАМАМИ ТА ПРОЄКТАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Закон України «Про державні цільові програми» від 18.03.2004 № 1621- ІУ.
3. Закон України «Про Порядок обміну інформацією між виконавцями державних цільових програм та координації цієї роботи» від 04.12.2009 № 1367.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106 «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм».

5. Наказ Міністерства економіки України від 04.12.2006 № 367 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання».
6. Хаджирадева С. К. Проектний аналіз та прийняття рішень: навч. посібник // С. К. Хаджирадева, Н. І. Обушна. Київ: Вид-во «Каравелла», 2018. 270 с.
7. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
8. Управління проектами : навч. посіб. / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 128 с.
9. Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками : навч. посіб. / О. І. Яковенко. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 196 с.
10. Гавкалова Н. Л. Публічне управління та адміністрування у забезпеченні регіонального розвитку : монографія / Н. Л. Гавкалова, Г. М. Шумська, В. І. Мельник та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 400 с.
11. Іванова Т. В. Методологія проектного підходу в реалізації стратегічних пріоритетів сервісно-орієнтованої держави // Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 11. С. 82 – 85.
12. Олійник Р. Ю. Проектний менеджмент: особливості ключових концептів та застосування у публічному секторі // Право та державне управління. 2019. № 2(35), т. 2. С. 147 – 151.
13. Подольська О. В., Краля В. Г. Використання проектного підходу в публічній сфері // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2019. Вип. 200. С. 256 – 264.
14. Приймак В. М. Управління проектами. Збірник кейсів : навч. посіб. / В. М. Приймак. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 20 с.
15. Проектний аналіз: навч. посібник / Н.Й. Басюркіна, С.А. Горбаченко, В.А. Карпов, Р.І. Шевченко-Перепьолкіна (за редакцією проф. Карпова В.А.). К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.
16. Labunska S., Gavkalova N., Pylypenko A., Prokopishyna O. Cognitive instruments of public management accountability for development of national innovation system. Public Policy and Administration. 2019. 19(3). p. 114-124.
17. Smalskys V., Gavkalova N., Babenko K., Zolenko A. Efficiency of the stakeholder interaction in the context of ensuring sustainable territorial development. Problems and Perspectives in Management. 2020. 18(2). p. 340-349.
18. Томашевська А.В. Бюджетні та інвестиційні механізми залучення фінансування проектів соціальної дії в територіальних громадах. // Публічне управління та адміністрування. 2022. №29.

19. Томашевська А. В. , Кондур О.С., Грібович А. Л. Проектна діяльність студентів закладів вищої освіти як педагогічна технологія освіти для майбутнього. Zeszyt Naukowy Prac ukrainoznawczych. Gorzów Wielkopolski, 2022. № 8.

20. Tomashevskaya A/ Formation of investment potential as a factor in the development of Ivano-Frankivsk UTC//«Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University». Vol. 7 No. 3 (2020). Івано-Франківськ- pp. 77-88

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ

1. Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії / В. Я. Малиновський, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко. К. ФОП Москаленко О. М. 2017. 70 с.

2. Електронна демократія: основи та стратегії реалізації / Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, І.Б. Жилияєв. К. ФОП Москаленко О. М. 2017. 84 с.

3. Ключевський В.І. Використання сучасних цифрових технологій при наданні адміністративних послуг на регіональному рівні. Децентралізація влади в Україні: гуманітарний та соціально-політичний аспекти : монографія / кол. авт.: Іжа М.М., Бакуменко В.Д., Попов С.А. та ін.; за ред. Іжі М.М., Бакуменка В.Д., Попова С.А. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 372 с. (авторські сторінки 285-296).

4. Ключевський В.І. Модульно-інтеграційна модель автоматизації діяльності органів публічної влади на основі концепції електронного урядування. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління: електронне наукове видання: збірник. 2020. № 4 (10) серпень. Київ. Видавництво Ліра-К, 2020. С. 151-161. [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-4\(10\)-151-161](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-4(10)-151-161).

5. Лопушинський І.П., Ключевський В.І. Електронне судочинство: шляхи впровадження та зарубіжний досвід. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: електр. наук. фах. вид. Херсонського національного технічного університету / голов. ред. проф. Лопушинський І.П. 2020. № 1. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.

6. Ключевський В.І. Органи місцевого самоврядування в Україні: історичний аспект та нагальні проблеми сьогодення. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. Том 30 (69) № 6. Київ. 2019. С. 102-108.

7. Дурман О.Л., Ключевський В.І. Диджиталізація як процес цифрової трансформації суспільства. Information and Innovation Technologies in the Life of Society. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts. Katowice School of Technology. Monograph 28. 2019. P. 169-175.

8. Дурман О.Л., Ключевський В.І. Основні напрямки розвитку організаційного механізму та нормативно-правового забезпечення освітнього інформаційно-комунікаційного середовища. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: електр. наук. фах. вид. Херсонського національного технічного університету / голов. ред. проф. Лопушинський І.П. 2019. № 2. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.

9. Ключевський В.І. Електронний документообіг як вагома складова прозорості діяльності місцевих органів влади. Теорія та практика державного управління і

місцевого самоврядування: електр. наук. фах. вид. Херсонського національного технічного університету / голов. ред. проф. Лопушинський І.П. 2018. № 2. URL: <http://www.srbss-nbuiv.ua>.

10. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.

11. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.

12. Про деякі заходи щодо поліпшення доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг: Указ Президента України від 29 липня 2019 року №558/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/558/2019>.

13. Про утворення Міжгалузевої ради з питань розвитку електронного урядування: постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4-2009-%D0%BF>.

14. Деякі питання підготовки проектів актів законодавства в електронній формі: постанова Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 року № 608. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2017-%D0%BF>.

15. Деякі питання документування управлінської діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 року № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF>.

16. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 493. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493-2019-%D0%BF>.

17. Деякі питання реформування державного управління України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 року № 474-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1102-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>.

18. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 року № 918-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80>.

19. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні на 2017-2018 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 року № 394-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/394-2017-%D1%80>.

20. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 року № 649-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80>.

21. Проект USAID/UK aid «Прозорість та підзвітність в органах державного управління та послугах/TAPAS». URL: <http://eef.org.ua/programi/energoefektivnist-ta-ekologiya/>.

22. Програма «Електронне врядування задля підзвітності влади та участі громади», що фінансується Швейцарською агенцією з розвитку і реалізується Фондом Східна Європа та Фондом InnovaBridge. URL: <https://donors.decentralization.gov.ua/project/egap>.

23. Веб-сайт Координатора проектів ОБСЄ в Україні. URL:

<https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine/107339>.

ПУБЛІЧНА СЛУЖБА ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Кодекс законів про працю України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
3. Закон України «Про оплату праці» № 108/95-ВР від 24.03.1995 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Закон України «Про відпустки» № 504/96-ВР від 15.11.1996 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Закон України «Про охорону праці» № 2694-ХІІ від 14.10.1992 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» № 106 від 06.02.2019 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2019-%D0%BF#Text>.
7. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення посад державних службовців» № 169 від 15.02.2002 зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2002-%D0%BF#Text>.
8. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби» № 246 від 25.03.2016 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF#Text>.
9. Постанова КМУ «Про затвердження положень про прийом, стажування в органах державної влади і органах місцевого самоврядування слухачів Національної академії державного управління при Президентові України, а також переліку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, в яких проводиться стажування слухачів Національної академії» № 255 від 01.04.2013 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255-2013-%D0%BF#Text>.
10. Постанова КМУ «Про затвердження Типового положення про проведення атестації посадових осіб місцевого самоврядування» № 1440 від 26.10.2001 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2001-%D0%BF#Text>.
11. Постанова КМУ «Про затвердження Типового порядку формування кадрового резерву в органах місцевого самоврядування» № 1386 від 24.10.2001 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1386-2001-%D0%BF#Text>.
12. Постанова КМУ «Питання оплати праці працівників державних органів»

№ 15 від 8.01.2017 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2017-%D0%BF#Text>.

13. Наказ НАУ з питань державної служби «Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування» № 158 від 05.08.2016 р. зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text>.

14. Boryshkevych I. Development of Pedagogical Staff as an Integral Element of Forming a Positive Image of an Educational Institution. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2021. Vol. 8. № 3. P. 52-59. <https://doi.org/10.15330/jpnu.8.3.52-59>.

15. Yakubiv V., Boryshkevych I., Hryhoruk I., Maksymiv Y., Yakubiv R. Strategic perspectives of the development of the personnel management system in Ukraine's modern educational institutions. *Регіональна економіка*. 2022. № 3. С. 62-70.

16. Битяк Ю. П. Публічна служба : посіб. для підгот. до іспиту / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, С. А. Федчишин ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків : Право, 2018. 260 с.

17. Біла-Тіунова Л. Р. Публічна служба : навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання). Одеса : Фенікс, 2019. 56 с.

18. Боришкевич І. І., Якубів В. М., Григоруку І. І. Розвиток лідерства та командоутворення у діяльності закладів освіти. *Modern Economics*. 2022. № 35. С. 34-42. [https://doi.org/10.31521/modecon.V35\(2022\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V35(2022)-06).

19. Боришкевич І. І. Особливості етики ділового спілкування у сучасному ринковому середовищі. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Вип. 17. Т 1. С. 67-75. <https://doi.org/10.15330/apred.1.17.67-75>.

20. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Вплив теорії поколінь на формування мотивації працівників. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1541>.

21. Боришкевич І. І., Якубів В. М., Романюк Х. Р. Використання теорій мотивації людської діяльності у сфері державної служби. *Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління*. 2022. № 1 (61). С. 12-18.

22. Василевська Т. Е. Етика в публічній службі: підручник. К.: НАДУ, 2018. 256 с.

23. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с.

24. Мосора Л. С. Досвід організації державної служби в Польщі : орієнтири для України. *Державне управління : удосконалення та розвиток* : ел. наук. фах. вид. 2018. № 3. URL : http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/36.pdf.

25. Мосора Л. С., Федорищак Х. І. Практичні аспекти організації підвищення рівня професійної компетентності державних службовців. *Експерт: парадигми*

юридичних наук та державного управління : електронне наукове видання. 2020. № 4 (10). Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 184-196.

26. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н. В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава : ПУЕТ, 2018. 241 с.

27. Паламарчук І. В., Міроненко В. А. Закордонний досвід управління персоналом державної служби країн – членів ЄС для України: проблеми та перспективи розвитку. *Теорія та практика державного управління*. 2019. № 3(66). С. 181-187.

28. Патрік Ленсіоні 5 вад у роботі команди : книга. К. : «Наш формат», 2018. 192 с.

29. Публічна служба : навч. посіб. / В. П. Якобчук, Н. В. Дацій, А. Б. Войтенко, І. В. Кравець, О. В. Захаріна, О. В. Іванюк, А. В. Дяченко, Н. С. Пугачова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 394 с.

30. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред С. М. Серьогіна. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384 с.

31. Путівник керівника. Успішна громада: надання якісних послуг громадянам та сприяння сталому розвитку. U-LEAD з Європою, 2019. 532 с.

32. Стан системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад: доповідь. За заг. ред. К. Ващенка. К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2019. 140 с.

33. Управління персоналом в органах публічної влади : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, К. В. Комарова, Н. А. Липовська, Т. М. Тарасенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 200 с.

34. Управління персоналом в умовах децентралізації / За заг. ред. Доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого юриста України В. М. Олуйка. Київ, 2018. 504 с.

35. Якубів В. М., Боришкевич І. І., Шматковська Т. О., Якубів Р. Д. Система стратегічного управління персоналом в органах публічного управління. *Вісник Прикарпатського університету*. 2020. Вип. 15. С. 3-6.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання комплексних випускних випробувань регулюється Положенням про державну атестацію студентів у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено на засіданні Науково-методичної ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 18 лютого 2014 р. (протокол № 2).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання:

“*відмінно*” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

“*добре*” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“*задовільно*” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

“*незадовільно*” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного державного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за державний екзамен в цілому.

Оцінки державного екзамену виставляє кожен член комісії.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

- Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;
- Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;
- Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;
- Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;
- Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Завідувач кафедри
управління та бізнес-адміністрування

Ірина П'ЯТНИЧУК